

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2019-236

2.4.2019

SpareBank 1 Skadeforsikring AS

Retts hjelp

Sikrede i tvist mot bror og far (senere bror og foreldrenes dødsbo) om overføring av eiendommer, sammenheng med arv?

Det oppstod tvist mellom sikrede på den ene siden og hans bror og far på den andre siden vedrørende overføring av eiendom. Før saken var løst døde faren, og tvisten fortsatte mot broren og dødsboet etter foreldrene. Sikrede mente hans avtalefestede forkjøpsrett til eiendommene var krenket, både på avtalerettslig grunnlag, men subsidiært også på arverettslig grunnlag. Sikrede søkte om retts hjelpdekning for tvisten. Selskapet avsto med henvisning til unntaket for tvist som har sammenheng med arv. Nemnda kom til at tvisten hadde sammenheng med arv.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: forsikringssum kr 100 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for retts hjelp.

Sikredes forsikring omfatter ifølge vilkårenes pkt. 8.1:

Nødvendige utgifter til advokat (...)

Vilkårenes pkt. 8.2.3 bokstav d unntar:

Tvist som har sammenheng med (...) arv (...) samt skiftesaker.

Sikrede er i tvist med sin bror om sikredes tinglyste forkjøpsrett til eiendom i D og avtale om overdragelse av garasje i O, er krenket eller ikke. Tvisten ble opprinnelig reist mot broren og faren som satt i uskifte etter sikredes mor. Da faren døde ble tvisten videreført mot broren alene. Tvisten ble da av prosessøkonomiske hensyn utvidet til også å omfatte arverettslige problemstillinger.

Det fremgår av stevning datert 5.11.17 at saken startet i forliksrådet i mars 2016, og at faren døde i oktober 2017.

Den 31.12.17 søkte sikrede om retts hjelpdekning for tvisten. Selskapet avsto slik dekning 17.1.18 med henvisning til unntaket for tvist som har sammenheng med arv/skifte.

Sikrede krever dekning for retts hjelp og anfører at saken er en ren avtalerettslig tvist. De arverettslige problemstillinger er subsidiære påstander. Sakens rettslige karakter endres ikke om lengstlevende i uskifteboet avgår med døden midt under saken. Ei heller kan forsikringsdekningen avhenge av om lengstlevende står over til rettssaken er over. Det er feil å skape inntrykk av at sikrede er "selvprosederende" i saken da oppdraget er gitt til Advokatfirmaet K og Co AS. Firmaet har hatt utgifter til rettsgebyr, lønnsutgifter, kopiering og kontorutgifter ved saken. Under ingen omstendighet kan man foreta en identifikasjon mellom aksjeselskapet (Advokatfirmaet) og sikrede som privatperson.

Selskapet avviser ansvar og viser til unntaket for tvist som har sammenheng med arv. Det er ikke krav om at sammenhengen skal være kvalifisert eller direkte; en løsere tilknytning er tilstrekkelig.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for rettshjelpgifter.

Vilkårene har unntak for tvist som "har sammenheng med" bl.a. "arv" og "skiftesaker".

Formuleringen "sammenheng" tilsier at det ikke er noe krav om at arv eller skifte er den eneste årsaken til tvisten, og heller ikke at arv/skifte er en direkte årsak, jf. FinKN-2018-290. Ved vurderingen er det også relevant å legge vekt på hvem som er parter i tvisten, jf. FSN-5618.

Nemnda forstår saken slik at den aktuelle tvisten gjelder forholdet mellom sikrede og morens uskiftebo v/sikredes far og sikredes bror, senere dødsboet etter sikredes foreldre og sikredes bror, om overdragelse av eiendom fra boet. Partsforholdet tilsier derfor at det dreier seg om en tvist som har sammenheng med arv og skifte. Tvisten gjelder bl.a. eiendomsrettens til morens barndomshjem og spørsmål om sikredes far overførte eiendommen til broren til under markedspris i strid med arvelovens § 19 og 21. Dette hjemmelsgrunnlaget tilsier også at tvisten har sammenheng med arv. At tvisten gjelder tolkning av en avtale betyr ikke at den ikke også kan ha sammenheng med arv og skifte, jf. FinKN-2018-290. Nemnda mener tvisten har klare arve/skifterettslige elementer, og at dette er tilstrekkelig til at unntaket kommer til anvendelse.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Roy Johansen (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).